

[Henry Christensen.]

positivt tænke på, hvad hr. Baunsgaard foreslog om, at man forud for regeringens overenskomstforhandlinger med tjenestemandsgeselskaberne lod et neutralt organ vurdere udviklingen siden sidste overenskomstforhandling?

Videre i diskussionen står så pristallet med den særlige danske, fuldautomatiserede virkning. Det er naturligvis altid noget, at regeringen vil søge virkningerne af sæsonpriser i pristallet udjævnet — det opfordrede vi for øvrigt til allerede sidste efterår. Om den automatiserede virkning af en dyrtidsportion får vi i betænkningen at vide, at den samlet for direkte regulerede og andre grupper under stærkt efterspørgselspres skaber nye indkomststigninger på over 1 milliard kr. Efter en nøjere undersøgelse fastslås det, at det fordelingspolitiske forsvar for pristalsreguleringen er stærkt overdrevet. At udvalget naturligvis ikke har turdet sige noget om, hvorledes det var gået uden en pristalsordning, er mere end forståeligt.

Af stærke indvendinger også på baggrund af betænkningen bliver der så tilbage, at den automatiske dyrtidsregulering kan bidrage til, at forbigående prisstigninger varigt hæver pris- og omkostningsniveauet. Den kan mere alment og navnlig i en periode med stærkt efterspørgselspres virke som en forstærkende faktor. Den bidrager i perioder til at holde inflationsforventningen i live. Den er i visse situationer trådt i kraft, hvor der i øvrigt havde været mulighed for en stabilisering. Den vanskeliggør en stabiliserende finanspolitik. Den medfører en begrænsning af handlefriheden i den økonomiske politik.

Kan alle disse indvendinger, som økonomiministeren kan hente i betænkningen, ganske overses? Vi ønsker såvel som nogen mulighed for flerårige overenskomster og rimelig beskyttelse af landets lønmodtagere. Opgaven må være at nå dette og begrænse de her fremdragne uheldige virkninger. Bør konsekvensen ikke derfor være, at regeringen nu inden overenskomstforhandlingerne optager forhandlinger dels med arbejdsmarkedets parter, dels måske med statens egne lønmodtagerorganisationer om ændringer enten i retning af helårlige reguleringer eller i retning af en halvautomatisk ordning,

hvorefter de økonomiske hensyn, herunder ikke mindst i lønmodtagernes interesse, kunne afvejes?

Dertil kommer så det specielle problem om at opfylde boligforligets aftale om den rigtige indregning af huslejeforhøjelser i pristallet. Vil regeringen tage det fornødne initiativ hertil, således at dette kan klares inden overenskomstforhandlingerne?

Må jeg i forbindelse med inflationen pege på de ringe vilkår, som opsparingen her har haft. Sparere og selvpensionister er blevet hårdt ramt. Det har været urimeligt over for mange mennesker og samfundsøkonomisk uklogt. Begrænsning af inflationen er naturligvis også her den bedste hjælp, men det forekommer mig værd at overveje, om vi har tilvejebragt de fornødne lovgivningsmæssige betingelser for den hjælp til en fremtidig opsparing, der kunne ligge i adgang til udstedelse af værdifaste obligationer.

Hvad så med statens egen økonomiske politik? Her er det finanspolitikken, der har stået i forgrunden, og den har jo, som det også fremgår, i sandhed svinget stærkt. I debatten retter man jo somme tider kritik imod oppositionen, men det er nu engang socialdemokratiet, der har haft regeringsledelsen i de sidste 13 år — og på et parlamentarisk grundlag, hvori venstre ingenlunde har været deltager. Kritikken har derfor haft gal adresse.

Har vi en gunstig konjunkturudvikling med stort efterspørgselspres og høj beskæftigelse til følge, vil en finanspolitisk begrænsning være et af midlerne til en afbalancering. Derimod har jeg lyst til at spørge ministeren, om han f. eks. i det bilagsmateriale til betænkningen, som vi jo desværre endnu ikke har fået, finder bekræftelse på den ofte fremsatte socialdemokratiske påstand om, at en finanspolitik af det indhold uden videre kan sikre en lav rente.

Om en afbalanceret finanspolitik vil jeg sige, at den forudsætter to ting, for det første, at dens opgave fastholdes til at være at begrænse efterspørgsel, og at den derfor bliver supplement til og ikke erstatning for en indkomstpøolitik, der skal hindre købekraftsstigning uden produktionsstigning. For det andet er det en forudsætning, at vi har en regering, der i sin tilrettelæg-